

VEČERNÍ LIST

Harde teigigen Brot 50

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 16 vin.

Vse na prodaj!

drv. D' Annunzio je zagrozil italijanski vladi, da bo proglasil beneško republiko. LDU **Turin**, 3. oktobra. (ČTU.) »Stampa« poroča, da ni nobenega dvoma, da bi v potrebi takoj pričele dve armadi svoj pohod proti sovražniku. Zadnje vesti iz Reke potrjujejo, da je D'Annunzio odklonil navse svojih pristašev, glede akcije proti dalmatinski obali.

Na drugi strani pa je znano, da se izvoznice za krompir nahajajo v rokah trgovcev, da se je krompir na podlagi teh izvoznice že izvažal. Snóci pa je ljubljanski prehranjevalni urad podal izjavo, iz katere sledi, da so izvoznice za krompir bile res izdane od trg. ministrstva, oziroma Centralne uprave.

stični blok na je dokazal, da ni le nespo-

ki je eden najstarejših in najmožnejših srbskih politikov, voditelj srbskih radikalcev, predsednik naše mirovne delegacije v Parizu. Njegova oseba je tesno zvezana z usodo Srbije zadnjih let; nihče ni s tako energično doslednostjo zasledoval ciljev Velike Srbije, kakor on. V sedanjih ministrski krizi je bil pozvan k regentu, ki mu je ponudil mandat za sestavo kabineta, a je ta mandat odklonil z motivacijo, da hoče iti nazaj v Pariz, da nadaljuje svoje delo na mirovni konferenci.

soben in neresen, marveč tudi brezvesten; pod njim se je razpasla javna nemoralna in korupcija do strahotnih mej. Slabi vzgledi od zgoraj mičejo one spodaj in tako podrejeni kakor nadrejeni špekulirajo z ljudskimi potrebami — pri njih je vse na prodaj!

Temu pa mora biti konec!

Politične novice.

† **Ministrska kriza v Belgradu** bo menda vendar le rešena kmalu. Kakor smo že poročali, je Protić vrnil regentu poverilo za sestavo vlade. Za njim je regent poklical k sebi Pašića in mu ponudil, da sestavi novo vlado. Pašić pa je izjavil, da tega ne more, ker mora nazaj v Pariz na mirovno konferenco. Nato je včeraj popoldne bil poklican k regentu radikalni disident Marko Trifković, ki je ponudbo sprejel ter izjavil, da do nedelje opoldne sestavi vlado. Trifković je vodja takozvanih radikanih disidentov, ki so po strankarskem prepričanju radikalci, a so se v parlamentu na Krfu ločili od radikalnega kluba. Pričakujemo tedaj za ponedeljek nove vlade!

† **Nasilstva Nemcev.** Na praznik 8. sept. t. l. je bil nabit na cerkvi v Gospi sveti lepak, s katerim se pozivljajo tamkajšnji Slovenci, in sicer dekán, 1 kanonik, 3 kleriki in ena civilna oseba, da nemudoma zapuste Gospa-sveto, ker bodo sicer na povelje socialnodemokratske vlade ustreljeni. Lepak je bil baje podpisan od socialnodemokratske vlade. Ta lepak je odstranil z zida na pritožbo na plakatu navedene civilne osebe neki nemški orožnik. Enega teh treh klerikov, ki bo baje nastopil službo učitelja v Jugoslaviji, so pred nekaj dnevi kamenjali v Gospi-sveti. Smrti ga je rešil kmet, ki ni dopustil, da se na njegovem posvetu človeka ubije. Ob demarkacijski črti sami Nemci Slovencev ne nadlegujejo. Vendar so Slovenci v vednem strahu, da se nasilja, kakor v Gospi-sveti, tudi tu ne izvršijo. V pasu B Nemci baje občinstvo v toliko pripravljajo na plebiscit, da jim oddajajo od aprovizacije makarone za 3 krone pri kg ceneje kakor jih mora kupovati deželna vlada.

»Jugoslav, Lloyd« piše: »Iz trgovskih krogov nam tožijo, kako nerodno je, ako se aktiven član vlade (kakor je to načelnik trgovskega oddelka naše vlade) nahaja v ravnateljstvu zasebnih podjetij. Baje je dr. Mihalič podal svojo ostavko in pojde v pokoj, a vendar je dosti časa reševal mnoge stvari kot aktiven član vlade, kar je inkompatibilno. Kot načelnik trgovskega oddelka je imel vpogled v poslovanje transportnih podjetij, a sam je v nekem transportnem podjetju. Za neko drvarsko podjetje je preskrbel izvoznico za izvoz

della Sera« objavljeni izjavi protestira vo-
dja italijanskih katolikov, prejšnji finan-
čni minister Meda, proti domnevi, da bi on
in njegovi pristaši odobraval reške do-
godke.

Bolgarija za sporazum z Rusijo in Jugoslavijo

LDU, Berlin, 3. oktobra. (DunKU.) Rimski poročevalec lista »Vossisches Zeitung« poroča iz dobrega vira, da je Bolgarija sedaj spoznala, da mora iskati svojo rešitev le v prirodnih zvezah, to se pravi, da mora na vsak način ponuditi roko Rusiji in Srbiji. Pripravljena bi bila celo, omejiti svoja narodnostna stremeljenja. Zadovoljna bi bila tudi z avtonomno Macedonijo pod srbskim gospodstvom, ako bi Bolgarija, seveda brez škode svoje

narodnosti, mogla biti udeležena pri jugoslovanski zvezi držav. To stališče odgovarja precej natanko načrtu bolgarskih socialistov, ki pa seveda hočejo poizkusiti, pritegniti tudi druge balkanske države, da bi ustvarili balkanski blok, ki bi bil neodvisen. Na ta način bi se moralo ustvariti na Balkanu globoko v prejšnje avstro-ogrsko ozemlje segajoče solidarno prevesje, s katerim bi morale računati vse druge kombinacije.

Za splošno stavko v Italiji.

LDU. Curih, 3. oktobra. (ČTU.) Ka-
kor poroča »Tribune de Geneve«, poziv-
ja izvrševalni komite milanske delavske
zbornice vse delavske zbornice italijan-
ske, da se proglase solidarnimi s stavku-
jočimi kovinskimi delavci in da zahtevajo
od glavne zveze delavskih sindikatov pro-
klamacijo generalne stavke v Italiji.

Italijani v Dalmaciji.

LDU Split, 3. oktobra. Iz Šibenika se poroča, da se bo najbrž odgodil povratek internancev, ako tudi je bil določen za konec avgusta. Tako ostanejo še v pregonstvu načelnik Stojič, dr. Rajević, sodnik Rendić in drugi odlični prvaki iz šibeniškega okraja. Šibeniški Italijanaši prirajajo pod varstvom italijanskih bajonetov v Šibeniku demonstracije. Pri teh izgrelih se slišijo izzivalni in žaljivi klici zoper Jugoslovane. Dne 26. septembra so priredili sprevod in so v spremstvu karabinerjev krcali zoper Nittiya, največ pa kazali svojo jezo do Jugoslovanov in Wilsona. Italijani zbirajo prostovoljce za d'Annunzia. Razen tega je treba poudariti, da se ima prebivalstvo poleg vsakdanjega trpljenja bati najopasnejših malverzacij. Skrajni čas je, da se pomaga Splitu.

Ratifikacija mirovne pogodbe.

LDU, Lyon, 3. okt. (DunKU. Brez-
žično.) »Matin« poroča, da se je itali-
janska vlada na podstavi člena 5 itali-
janske ustave in po načinu, kakor so bile
leta 1860. in 1866. sklenjene mirovne po-
godbe, trdno odločila dati s kraljevim de-
kretom ratificirati mirovni pogodbi z
Nemčijo in Avstrijo.

Boljševiška kriza na Poljskem.

LDU Amsterdam, 3. oktobra. (DKU) Po brzojavnih poročilih lista »Times« iz Varšave preti na Poljskem resna boljševiska kriza. Komunistični agitatorji delajo povsod propagando za revolucijo. Njihov vpliv je občuten tudi v poljski armadi, ki do sedaj ni bila naklonjena boljševiskim naziranjem. Močna socialistična stranka se strinja z ekstremnimi komunisti.

Stranka ogrskega kraljestva.

LDU. Budimpešta, 3. oktobra. (ČTU.) Danes dopoldne je v Budimpešti zbujal velikanski plakat nenavadno pozornost. Na plakatu, ki je zgoraj kazal ogrsko kraljevo kremo, se naznanja, da se je osnovala rojalistična stranka, stranka ogrskega kraljevstva; ki stremi po tem, da se oblikuje narodna skupščina, da odloči drž. obliko in da izvoli kralja. Lepak pozivlja

**Tiralice za ogrske ljudske
komisarje.**

LDU **Budimpešta**, 3. oktobra. (DKU) OKU poroča: Po padcu proletariatske diktature je izdalo državno pravnidstvo tiralice za ljudske komisarje, njih namestnike in za voditelje sovjetskih uradov. Več ljudskih komisarjev so že zaprli, drugi so na begu.

Nevarnost protirevolucije v Nemčiji.

LDU Berlin, 3. oktobra. (ČTU) »Freiheit« svari danes delavce zaradi protirevolucionarne nevarnosti, ki je večja, kakor kdaj prej. List doznava, da je v reakcionarnih krogih vse pripravljeno za udarec. Čaka se samo na povod in namerava se v to svrho izzvati špartakovski puč, da bi se potem vspostavila vojaška diktatura. Protirevolucionarji žele, da v Baltikumu nahajajoče se nemške čete vkorakajo kot armada na Nemško. Ta načrt bi se sicer ob odporu delavstva izjalovil, vendar pa je treba delavce opozoriti na ta poizkus prevrata.

Stavka jeklarjev v Ameriki.

LDU Washington, 3. oktobra. (DKU Brezlično.) Preiskovalni komite ameriškega senata, ki ima nalogo, poravnati stavko v jeklarski industriji, je zaslišal predsednika delavskih zvez Gompersa in sodnika Garyja. Delavci se pritožujejo, da jih hočejo strahovati njihovi tovariši, ki niso rojeni v Ameriki. Gary je izjavil, da je pripravljen, pogajati se neposredno z delavci, ne pa z zastopniki organiziranih strokovnih zvez.

Razdelitev nemških ladij.

LDU Washington, 3. okt. (DunkU — Brezzično.) »New York Times« objavlja vest, iz poučenega vira, da Zedinjene države ne priznavajo razdelitve nemških parnikov in petrolejskih ladij, kakor jo je določila bruselska konferenca. Državni tajnik Polk je obvestil vrhovni zavezniki svet, da bodo Zedinjene države priznale samo ukrepe, ki jih sklene vrhovni svet. Kot glavni vzrok tega odpora se navaja dejstvo, da je 14 ladij, ki so bile priznane Zedinjenim državam, samo po imenu last neke nemške družbe, v resnici pa spadajo družbi »Standard Oil Company«.

Širite „Večerni list“

drž na Reko in tudi v tem podjetju je član ravnateljstva. Pa tudi pri podeljevanju se-kvesterskih mest ni pozabil na svojo osebo. Vsak uradnik more po vpokojitvi delati, kar hoče, a dokler aktivno sodeluje na vladi ne bi smel biti interesiran.

+ Za pravice slabših. Bančni uradniki v Hrvatski in Slavoniji štrajkajo že več tednov. Njihova organizacija je še mlada in nejak, stavkolomni mnogoštevilni, a kapitalistični delodajalci neizprosni. Štrajk je došel na mrtvo točko. Tu bi mogle simpatije javnega mnjenja uradnikom mnogo koristiti, a časopisje, ki bi bilo njihovo stvar inace najbrže toplo podpiralo, je vznevoljena inace dobro misljena akcija stavcev. Ob poravnavi sporu med časnikarji in stavci so prvi objubili, da bodo vedno stali na strani slabših proti močnejšim. To obljubo med prvimi izpolnjuje katoliška »Narodna Politika«, ki priobčuje o gibanju bančnih uradnikov temeljit uvodnik, iz katerega posnemamo, da so stali bančni uradniki o vstopu v štrajk naslednje tri glavne zahteve: »1. Sklene naj se skupna kolektivna pogodba za vse zavode. Na to zahtevo je odgovorilo ministrstvo za socialno politiko brzojavno, da bo ono samo izdelalo načrt kolektivne pogodbe za vse denarne zavode v državi SHS. 2. Vsi bančni uradniki morajo biti člani svoje strokovne organizacije in denarni zavodi ne smejo vzeti v službo nikogar, ki ni organiziran. 3. Da uradniki participirajo na čistem dobičku svojih podjetij. Od te poslednje zahteve so uradniki zadnji čas odstopili, kakor sploh kažejo veliko popustljivost. Člankar »Narodne Politike« dokazuje načelno opravičenost vseh treh zahtev bančnih uradnikov in pod gotovimi protipogoji tudi njih praktično sprejemljivost. Vendar priznava, da je tretja točka zaenkrat pri nas pač še težko izpeljiva, zato so uradniki storili pametno, da so jo izločili. Člankar zaključuje: »Štrajk je došel na mrtvo točko in se mu ne vidi konca. Uradniki so že dosti popustili, obstanele mnogih družin je v nevarnosti ter je treba, da se javno mnjenje z vso silo zavzame za to, da država odločno pritiska na interese in jih nagne, da se sporazumeje. A ker so socialni interesi etično vedno višji od gospodarskih ter so poleg tega bančni uradniki materialno slabši nego njihovi delodajalci, je dolžnost države, da jih pri teh pogajanjih krepkeje zaščiti nego njihove gospodarje, ker ima država socialno dolžnost, da vzame v varstvo slabšega. Kapitalisti bodo že sami znali zavarovati svoje koristi.«

+ Italijanski Gesslerji v Dalmaciji. »Nar. Politika« poroča o Paga, da je tamošnji italijanski poveljnik Ballarini izdal ukaz, da ga mora vse prebivalstvo pozdraviti; kdor bi tega ne storil, se mu za tri mesece odtegne aprovizacija. — Na otoku je vino letos dobro obrodilo, a Italijani ovirajo izvoz. 78 letni Ante Milčič je srdit vzkliznil: »Kdaj jih že odnese vrag, da bomo mogli svoje vino razpečavati!« Za te besede so ga Italijani takoj aretirali in zvezanega odvedli v Zadar, njegovi družini pa odtegnili aprovizacijo.

Dnevne novice.

— Kam je izginil sladkor. Iz Mengša. Ta teden smo dobili vendar že enkrat sladkor za mesec avgust. Nekaj časa so ga prodajali nato ga je pa kar naenkrat zmanjkalo. Ker nismo bili voljni odreči se še tej, tako težko prackovani malenkosti pol kg na osebo, pritožilo se je nekaj prikrasanih strank pri županu, kateri je storil svojo dolžnost in zadevo menda preiskal. Kajti sladkor se je našel tudi za ostalo občinstvo. Zagonetno pri celi aferi pa je dejstvo, da se je nekaj sladkorja odvezlo tukajšnji tovarni Stemberger-Melitzer, katerega je preveč dobila. Radovedni smo, kateri trgovec ga je zgorajšnji tovarni oddal toliko preveč na škodo družin. Ali bi ne bilo dobro stvar malo razjasniti? Čudno je vsekakor, da uživajo pri nas podaniki sovražnih držav večje ugodnosti kot lastni državljani.

— Smrtne obsodba. Porotni senat je obsodil na smrt na veselih Ivano Marvodiševsko, 47 letno posestnico iz Podloža, občina Ptujška gora, ker je zavedla 18 letnega Joska Šostarka, da je domov vračajočega se njenega moža udaril po glavi, v sled česar je mož umrl na licu mesta. Oba obsojenca sta priznala svojo krivdo. Šostarko je obsodil na 8 let težke ječe.

— Griža v občini Dobrova pri Ljubljani se znatno širi. V vasi Brezje je že precej dogospodarila in je še vedno ni konec. Tudi s Hrubevega se prinesli že tri mrljice; v Podsmreki in v Kozarjah se je bolezen šele nanašla. Ljudstvo je prestrašeno in si ne zna varovati v takih slučajih. Pozivljamo merodajne oblasti, da store kaj v obrambo te težke bolezni.

— Uradne ure na sodnih. Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani je določilo za okrajno in okrajno sodišče v Novem mestu ter za okrajna so-

dišča v Kočevju, Kostanjevici, Metliki, Mokronogu, Trebnjem, Žužemberku, Ribnici, Vel. Lasčah in Visnji gori za čas od 15. oktobra 1919 do 15. aprila 1920 uradne ure ob delavnikih od 8. do 12. ter od 13. do 15. ure.

— Otvoritev denarnega prometa pri poštini uradih Murska Sobota in Beltinci. Dne 26. septembra se je otvoril zaenkrat pri prekmurskih poštini uradih Murska Sobota in Beltinci razen pisemskega prometa tudi promet s poštnimi nakaznicami in denarnimi listi.

— Dovož blaga preko Trsta. »Jugosl. Lloyd« por.: »Odkar je onemogočen dovoz blaga preko Reke, se opaža živahnije poslovanje slovenskih trgovcev v Ljubljani, ki dobivajo blago iz Trsta in ga nato razpošiljajo v vsa naša večja mesta. Slovenski trgovci dovažajo to blago v znatnih količinah tudi v Zagreb.« Nas živahno gibanje slovenskih trgovcev le veseli; samo radovedni smo, kakšno je to blago, ki ga v tolikih količinah odpravljajo drugam, dasi doma ne trpimo na preobilju niti lastnih pridelkov.

— Špekulacija z blagom. Vsled sedanjega položaja na Reki mnogi zagrebški trgovci ne morejo z Reke dobiti blaga, ki so ga bili ondi nakupili. Zato je nastalo v trgovini na debelo pomanjkanje nekaterih blaga. To priliko izkoriščajo nekateri trgovci na ta način da zapirajo svoje trgovine čez, da jim je pošlo blago, v resnici jim gre pa zato, da pridržijo blago in ga kasneje dražje prodajo. Listi zahtevajo, naj oblast take špekulacije prepreči.

— Gene kruha v Pragi. Praško prehranjevalno ministrstvo je določilo za neposuto pecivo ceno 20 vinarjev kos, za posuto (s sladkorjem, makom) 30 vinarjev.

Ljubljanske novice.

Ij Velik šhod beguncev in izseljencev se vrši jutri ob pol 10. uri dop. v Unionu. Pridite vsi, ki se zanimате za usodo ozemlja zasedenega po Italijanih!

Ij V Ljudskem domu v Ljubljani priredi jutri točno ob pol 8. uri zvečer šentjakovski Orel zabavni večer in telovadbo. Spored: Telovadba Orlov, Orlic in naraščaja, dalje srečolov, šaljiva pošta in petje. Sodehnje bratska godba iz D. M. v Polju. Vstopnina 3 K za osebo, stojšče na galeriji 1 K. — Vrši se pri pogrnjenih mizah in je za pijačo in razna jedila dobro poskrbljeno. Pridite!

Ij Koncert v Unionu. Stolna Elizabetna konferenca vladno vabi k dobrodelni prireditvi, ki se vrši jutri v nedeljo, dne 5. oktobra ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Uniona. Spored: Koncert vojaške godbe pod vodstvom g. kapelnika dr. Čerina. Rajanje po napevu »Slovenske mladenke«. Komični prizori. Srečolov. Šaljiva pošta in še nekaj drugih zabavnih točk. Vstopnina 3 krone za osebo. — Ker je čisti dobiček namenjen za reveže, ki jih podpira Elizabetna konferenca in je beda teh podpirancev skrajno obupna, se prosijo najboljše udeležbe. Za vsestransko zabavo in postrežbo bo kar najbolje poskrbljeno.

Ij Kongregacija gimnazijcev - nižješolcev ima jutri ob 10. uri dopoldne v kongregacijski kapeli pri č. oo. jezuitih svoje prvo zborovanje. — Voditelj.

Ij Nogometna tekma »Ilirija« : »Atl. športni klub Celje«. V nedeljo, dne 5. t. m. se vrši na športnem prostoru pred državnim kolodvorom tekma med S. K. »Ilirija« in »Atletičnim športnim klubom iz Celje«. Celjski A. S. K. je imel pred vojsko efektno, telesno zelo jako moštvo, ki se je smatralo za eno najboljših v alpskih deželah. O njegovi sedanjosti jakosti ni še točne sode, sestoji pa po večini iz nekdanjih starih igralcev. V Ljubljani bo nastopil A. S. K. v nedeljo prvič. — Tekma se prične ob 15. uri in se vrši ob vsakem vremenu.

Ij Nova pota tihotapcev in verižnikov. Mali tihotapci in verižniki, ki nakupujejo v Ljubljani tobak, jajca, klobase in drugo nepostavljeno izvozu v Italijo in Nemško Avstrijo namenjeno blago, imajo zdaj slabe čase. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru namreč preiskuje priljago državna policija, vojaška policija pod vodstvom kolodvorskega poveljstva in finančna straža, kateri se je te dni v dveh nočeh posrečilo, da je zaplenila »kontroban« pod premo-gom, katerega sta vozili dve lokomotivi, namenjeni za vožnjo proti meji. Odločen nastop vseh navedenih organov je posebnopreplašil kontrobanterje in kontrobanterice, ki izvažajo tobak v Zagreb, preko Špilja v Nemško Avstrijo in v Zagreb. Na svojih popotovanjih so se pričeli Ljubljanec ogibati in vstopajo rajši kakor v Ljubljani v vlake v Zalogu, Lazah, na manjših dolenskih postajah in posebno na Brezovici proti Vrhniki, kamor pa romajo tudi peš, z bicikli, z vozovi in tudi z — avtomobili. Vrhnika je postala namreč sedaj borza tobaka. Tu sklepajo kupčije verižniki s tihotapci, ki iznašajo tobak preko demarkacijske črte; kar gre tem lažje, ker se tuji v prijaznem trgu ob izviru Ljubljanice čisto nič ne nadzorujejo. Tako je dobil lepi kraj poleg staroznane devete šole pod vrhni-

skim mostom in poleg manufakturne tudi borzo s tobakom.

Ij K notici »Štev. 11 in 14« v sredini številki pripominjamo še, da je imenovan prosilec gorški begunec, kateremu je vojna vse porušila doma, zraven je še vojni invalid. Zato je zanikrnost stano-vanske komisije še večja, ker tako počasno in leno posluje. Omenjeni prosilec je bil ponovno na uradu, a je dobil še vedno isti odgovor, kakor druga pota. Ali je res ni oblasti, da bi posegla tu vmes ter napravila red?

Jugoslovanska Strokovna Zveza.

o Seja skupine »Ljubljana« se vrši danes zvečer ob 6. uri v Ljudskem domu. Pričakuje se polnoštevilne in točne udeležbe. — Predsednik.

o Bolniški strožniki imajo svoj sestanek v ponedeljek dne 6. t. m. ob pol osmi uri zvečer v knjižnični dvorani, Jugoslovanska tiskarna, III. nadstropje. Zborovanje bo velike važnosti. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe.

o Puščava. V nedeljo 28. sept. se je vršil pri nas šhod za delavstvo. Na shodu je poročal tajnik mariborskega okrožja J. S. Z. o važnosti organizacije, o namenu in ciljih J. S. Z. Ustanovila se je nova skupina J. S. Z., h kateri je takoj pristopilo večje število delavstva iz Pušave in St. Lovrenca. Z ustanovitvijo nove skupine se bo pričelo tudi tukaj novo življenje med delavstvom, ki bo v novi skupini združilo vse slov. kat. delavstvo iz divne Pušave in St. Lovrenca.

Aprovizacija.

a Aprovizacijski pododsek, ki nakazuje ob torkih premož in bolniški sladkor, naznanja, da mora vsaka stranka, ki hoče imeti kako nakazilo, prinesiti prihodnjič s seboj svojo rudečo ali zeleno hišno legitimacijo. Brez hišne legitimacije ne dobi nobena stranka več nakazila za blago.

a Čevlji z lesenimi podplatmi. Mestna aprovizacija ima v zalogi še nekaj parov čevljev z lesenimi podplatmi za delavce in služkinje. En par stane 20 K. Kdor rabi take čevlje, naj se takoj zglozi na magistratu, Galetova hiša, pritličje, levo. Pozneje takih čevljev aprovizacija ne bo več dobila in oddajala.

Obraz.

Novela. Spisal Rabindranat Tagore.

(Dalje.)

Videla sem lahko svoj dom z velikimi drevesi na robu vaške mlake. S svojimi duševnimi očmi sem si naslikala mojo babico, čepečo na zemlji s svojimi tenkimi štrnami razpletenih las, ki se greje hrbet na solncu ter dela lične krogle, ki jih posuše in skuha. Le pesmi, ki jih je navadno pela s svojim šibkim in trepetajočim glasom pred sém, nisem mogla obnoviti. Ko sem zvečer zaslišala tuljenje živine, sem zasledovala postavo moje matere, ki je šla okrog poslopj z briečo svetilko v rokah. Voj mokrega senna in žgoči dim gorče slame mi je prodiral v dno srca. Zdelo se mi je, ko da slišim iz dalje glas tempeljskih zvonov, ki jih je prinesel veter čez reko.

Kalkuta s svojim šumom in hramom otopi srce. Tam izgube vse čudovite dolžnosti življenja svojo svežost in nedolžnost. Spominjam se onega dne, ko je prišla k meni prijateljica in dejala: »Kumo, zakaj se ne huduješ? Če bi bil z menoj delal moj mož tako, kot je delal tvoj s teboj, bi ga ne pogledala nikoli več.«

Poizkusila je, da bi vzbudila moje nevoljo zaradi tega, ker ni tako dolgo pozval nobenega zdravnika.

»Moja slepota,« sem dejala, »je že sama na sebi dovolj velika nesreča. Čemu bi jo poglobila še na ta način, da bi začela sovražiti svojega moža.«

Moja prijateljica je zmajala z glavo, ko je slišala iz ust tako neumnega otroka tak odgovor. Odšla je polna prezira do mene. Toda naj bo moj odgovor v hipu tak ali tak, podobne besede zapustijo vseeno srup za seboj; duša jih ni bila nikoli več prosta, odkar so bile izgovorjene.

Tako vidiš, da Kalkuta s svojim neskončnim jezikanjem posurovi srce. Toda ko sem prišla zopet na deželo, je postalo vse moje otroško upanje in vernost, vse, kar sem smatrala v mladosti za dobro, zopet sveže in jasno. Bog je prišel k meni in je napolnil moje srce in moj svet. Pri-pognila sem se pred njim in dejala: Prav je, da si mi vzel oči. Ti si pri meni.

Ah! Dejala sem več kot je bila resnica. Bila je predznanje, ko sem rekla: »Ti si pri meni.« Vse, kar moremo mi reči, je to: »Pokoren ti hočem biti.« In če tudi nam ničesar več ne ostane, moramo živeti dalje.

III.

Preživela sva nekaj srečnih mesecev skupaj z možem. Moj mož je prišel na glas

Razne novice.

r Meso čez eno leto v ledenicah. Neka družba v Ameriki je bila obso-jena na visoko globo, ker je držala meso čez eno leto v ledenicah, kar ameriška postava ne dovoljuje, če se ne vpraša za posebno dovoljenje. Tega družba ni storila in je bila obsojena na najvišjo kazen, ki je po postavi mogoča. Skupno je bilo v skladiščih 52.000 funtov mesa.

r Umetnine za kruh. Dunajsko mesto je sklenilo, prodati več dragocenih umetnin, da dobi sredstva za prehrano revnega prebivalstva.

r Moč boljševikov. »Svobodnaja Rossia« prinaša podatke o dejanski vojni moči rdeče vojske. Ta vojska ima na frontah 485.000 ljudi in 727.000 ljudi v no-transtosti države. Vojska na frontah je razdeljena v 16 armad. Na severni fronti se nahaja 39.000, na zapadni 167.000, na južni 146.000 in na vzhodni fronti 133.000 ljudi.

r Idealni mirovni dogovor. Clement Vautel dovipno piše v »Journalu«, da bi se morala dovršena mirovna pogodba, ki bi bila vsem in posebno premnogim nezadovoljnejšem po volji, glasiti tako-le: 1. Vsa-kemu Francozu je letno zajamčenih 24.000 fr. dohodkov. 2. Nobenega Francoza ni, da bi moral še delati. Ves prosti čas t. j. 24 ur na dan, porabi za spanje, kinematograf, slavnosti in zabave. 3. Nadležni državljani sosednih sovražnih držav bodo brez orožja in brašna prepeljani na Kamčatko. — Mi-slimo, da bi pri nas ti dalekosežni pogoji ne zadovoljili vseh.

r Najdena oporoka slavnega soharja Canove. Kapitan ladijskega poveljstva v gno (v okolici Trevisa), da bi videl svoj gno (v okolici Trevisa), da bi videl svoj dom, ki so ga avstrijske granate poško-dovale. Pod razvalinami je našel oporoko slavnega kiparja Antona Canove. Oporoka je iz leta 1809, t. j. 13 let pred njegovo smrtjo. Kapitan Rossi je podaril drago-ceno znamenitost beneški občini.

r Razstava letal v Amsterdamu. Nizozemska je prva dežela, v kateri se po končani vojski priredi mednarodna zrakoplov-na razstava, ki bo v kratkem otvorjena. Angleška je že poslala v Amsterdam naj-boljše aeroplane in aviatike, med njimi tu-di slavnega Alcocka, ki je zmagovalo preletel Atlantski ocean; Italija bo tudi lepo zastopana; Francoska pošlje v Amsterdam svoje najboljše stroje in letalce.

kot dober zdravnik in tako je zaslužil tudi mnogo denarja. Toda v denarju je prokletstvo. Ne morem navesti kak poseben dogodek, toda ker imajo slepci bolj ostro zaznavanje kot drugi ljudje, sem lahko zapazila spremembo, ki je nastala z rastočim blagostanjem na mojem možu.

On je imel strog čut za pravico, ko je bil še mlad in je govoril pogosto o svoji srčni želji, da bi pomagal revežem, če bi imel enkrat lastno prakso. Čutil je nekak plemenit odpor proti onim zdravnikom, ki ubožnim bolnikom niti žilce ne potipljejo, dokler ne sprejmejo plačila. Toda zdaj sem zapazila spremembo na njem. Nena-vadno trdega srca je postal. Ko je prišla nekoč neka uboga ženska in ga je prosila, naj reši njenega otroka iz usmilenja, je surovo zavrnil. In ko sem ga jaz prosila naj ji pomaga, je storil to zelo površno.

Ko še nisva bila bogata, je bilo mojemu možu zoprno, da bi se bavil z denarnimi zadevami. Bil je zelo pravičen v teh stvareh. Odkar pa je imel naloženo večjo vsoto v banki, se je pečal ure in ure s kakim propalco, v zadevah, ki niso pomenile nič dobrega.

Kam je plaval? Kaj je nastalo iz mojeg moža, moža, ki sem ga poznala, še preden sem oklepela? Mož, ki me je onega dne poljubil na čelo med obrvi in me dvignil na prestol boginje? Oni, ki jih hipen izbruh strasti vrže v prah, se lahko zopet dvignejo v novem močnem nagibu k dobremu. Toda oni, ki polagoma dan za dnem usahnejo v burno življenje njih duševnega bistva, oni, ki po svoji, parasti-podobni vnanji rasti polagoma zadušijo vse notranje življenje, taki ljudje dosežejo nekega dne stanje smrti, za katero ni več prebujenja.

Ločitev zaradi slepote je samo vnanja malenkost. Toda jo! Duši me, ko čutim, da ga ni pri meni v oni uri, ko sva znala oba, da sem slepa. To je ločitev v resnici.

Jaz s svojo mlado ljubeznijo in svojo nezlomljeno zvestobo sem se zatekla k najgloblji svetosti svojega srca. Moj mož pa je zapustil hladno senco onih stvari, ki so po svojem času neskončne in neuvlekljive. Izginil je naglo v divjo, suho puščavo svojih blazni žepi po zlatu.

(Dalje.)

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Odgovorni urednik Jože Rutar. Tisk »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.